

Sygn. akt IV U 367/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2015 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Natalia Lipińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Magdalena Cieśla

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2015 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania J. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 3 marca 2015 roku nr (...)

w sprawie J. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o ponowne ustalenie kapitału początkowego

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 367/15

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 27 maja 2015 r.

Decyzją z dnia 3 marca 2015 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.), w związku z wejściem w życie z dniem 1 października 2013 r. przepisów ustawy z dnia 21 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 960), ponownie ustalił J. M. wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r. Do wyliczenia tej wartości przyjął podstawę wymiaru w kwocie 1.224,31 zł, ustaloną w decyzji z dnia 12 października 2004 r. Do obliczenia wysokości kapitału początkowego ZUS uwzględnił ubezpieczonej 24 lata, 10 miesięcy i 18 dni okresów składkowych. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyliczył na 87,97%. Organ rentowy przyjął, zgodnie z Komunikatem Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (M. P. Nr 12 poz. 173), że średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat wynosi 209 miesięcy. W ten sposób, kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 r. wyliczył na kwotę 136.470,73 zł.

Odwołanie od tej decyzji wniosła J. M., domagając się jej zmiany

i ponownego ustalenia wysokości kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r. przy przyjęciu średniego dalszego trwania życia wynoszącego 221 miesięcy, zgodnie z Komunikatem Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (M. P. Nr 12 poz. 173), ponieważ prawo do emerytury nabyła w wieku 60 lat i 7 miesięcy, nie zaś jak to uczynił ZUS, przy przyjęciu średniego dalszego trwania życia dla osób w wieku 62 lat.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że wysokość kapitału początkowego w zaskarżonej decyzji została ustalona w sposób prawidłowy, zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym art. 173 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach FUS. Organ rentowy podkreślił, że średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat, zgodnie z Komunikatem Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (M. P. Nr 12 poz. 173), wynosi 209 miesięcy. Dlatego też, brak jest podstaw do przeliczenia kapitału początkowego z uwzględnieniem średniego dalszego trwania życia obowiązującego dla faktycznego wieku przejścia odwołującej na emeryturę, tj. 60 lat i 7 miesięcy, wynoszącego 221 miesięcy, zgodnie z Komunikatem Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999 r. ZUS podał przy tym, że ustalając wysokość należnej ubezpieczonej emerytury, zgodnie z zasadami wynikającymi z art. 26 ustawy emerytalno- rentowej, przyjął średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę, tj. 251,30 miesięcy, zgodnie z Komunikatem Prezesa GUS z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia i kobiet.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Odwołująca J. M. urodziła się (...) Wiek emerytalny wynoszący 60 lat i 7 miesięcy ubezpieczona osiągnęła z dniem (...) r.

dowód:

- dokumenty zgromadzone w aktach ZUS,

W dniu 22 marca 2004 r. ubezpieczona wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o ustalenie kapitału początkowego. Decyzją z dnia 12 października 2004 r. (...) Oddział w T. ustalił wnioskodawczyni wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r. Do wyliczenia tej wartości przyjął podstawę wymiaru w kwocie 1.224,31 zł. Przy jej obliczeniu oraz obliczeniu wskaźnika wysokości tej podstawy uwzględnił przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1986 r. do 31 grudnia 1995 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 100,28%. Podstawę wymiaru wyliczono wskutek pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru przez kwotę bazową, tj. 1.220,89 zł. Do obliczenia wysokości kapitału początkowego ZUS uwzględnił ubezpieczonej 24 lata, 10 miesięcy i 18 dni okresów składkowych (tj. 298 miesięcy). Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyliczył na 87,97%. Organ rentowy przyjął, zgodnie z Komunikatem Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (M. P. Nr 12 poz. 173), że średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat wynosi 209 miesięcy. W ten sposób, kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 r. ZUS wyliczył na kwotę 136.470,73 zł.

dowód:

- wniosek o ustalenie kapitału początkowego z dnia 22.03.2004 r.- k. 1 cz. II akt ZUS,
- decyzja ZUS z dnia 12.10.2004 r.- k. 7 cz. II akt ZUS,

W dniu 10 kwietnia 2007 r. odwołująca wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o świadczenie przedemerytalne. Prawo do świadczenia przedemerytalnego zostało jej przyznane decyzją ZUS Oddział w T. z dnia 15 maja 2007 r., od dnia 1 maja 2007 r. W decyzji powyższej wskazano, że prawo do tego świadczenia ustanie w dniu poprzedzającym dzień osiągnięcia przez ubezpieczoną 60 lat życia. Decyzją z dnia 19 lutego 2015 r. ZUS Oddział w T. ustalił, że przysługujące ubezpieczonej prawo do świadczenia przedemerytalnego ustało w dniu(...)tj. w dniu poprzedzającym osiągnięcie powszechnego wieku emerytalnego wynoszącego 60 lat i 7 miesięcy. Decyzją tą organ rentowy wstrzymał odwołującej wypłatę świadczenia przedemerytalnego od (...)

dowód:

- wniosek o świadczenie przedemerytalne z dnia 10.04.2007 r.- k. 1-3 cz. I akt ZUS,
- decyzje ZUS z dnia: 15.05.2007 r. i 19.02.2015 r.- k. 43, 61 cz. I akt ZUS,

W dniu 12 stycznia 2015 r. odwołująca wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym. W związku z wejściem w życie z dniem 1 października 2013 r. przepisów ustawy z dnia 21 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 960), decyzją z dnia 3 marca 2015 r., nr (...), (...) Oddział w T. ponownie ustalił ubezpieczonej wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r. Do wyliczenia tej wartości przyjął podstawę wymiaru w kwocie 1.224,31 zł, ustaloną w decyzji z dnia 12 października 2004 r. Do obliczenia wysokości kapitału początkowego ZUS uwzględnił ubezpieczonej 24 lata, 10 miesięcy i 18 dni okresów składkowych. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyliczył na 87,97%. Organ rentowy przyjął, zgodnie z Komunikatem Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (M. P. Nr 12 poz. 173), że średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat wynosi 209 miesięcy. W ten sposób, kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 r. wyliczył na kwotę 136.470,73 zł. Decyzją z dnia 3 marca 2015 r., (...), ZUS Oddział w T. przyznał zaś wnioskodawczyni emeryturę na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, od dnia (...), tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Wysokość świadczenia obliczył zgodnie z art. 26 powołanej ustawy. Podstawę wyliczenia emerytury stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowiła równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Kwota składek zewidencjonowanych na koncie wnioskodawczyni z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 53.983,74 zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego- 434.820,05 zł, a średnie dalsze trwanie życia- 251,30 miesięcy- zgodnie z Komunikatem Prezesa GUS z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia i kobiet. Organ rentowy ustalił, że wysokość emerytury wynosi 1.945,10 zł (a po waloryzacji od 1 marca 2015 r.- 1.981,10 zł).

dowód:

- wniosek o emeryturę z dnia 12.01.2015 r.- k. 1-3 cz. III akt ZUS,
- decyzje ZUS z dnia 03.03.2015 r.- k. 8, 12 cz. III akt ZUS,

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów.

Sąd pozytywnie ocenił dowody z dokumentów, których autentyczność oraz wiarygodność, jak również poprawność materialna i formalna nie budziły wątpliwości, zaś ich treść i forma nie były kwestionowane przez strony

postępowania. Brak było zatem jakichkolwiek podstaw, także takich, jakie należałoby uwzględnić z urzędu, aby dokumentom tym odmówić właściwego im znaczenia dowodowego. Dokumenty urzędowe stanowiły zatem dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 k.p.c.), zaś dokumenty prywatne dowód tego, że osoba która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 k.p.c.).

Sąd Okręgowy rozważył, co następuje:

Odwołanie od zaskarżonej decyzji ZUS Oddział w T. z dnia 3 marca 2015 r., nr (...), w świetle ustalonego stanu faktycznego i obowiązujących przepisów prawa, nie zasługiwało na uwzględnienie.

Ubezpieczona J. M. zaskarżyła odwołaniem decyzję z dnia 3 marca 2015 r., nr (...), ponownie ustalając wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r.

W postępowaniu dotyczącym spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych zakres i przedmiot postępowania odwoławczego toczącego się przed sądem wyznacza treść zaskarżonej decyzji. Sąd pracy i ubezpieczeń społecznych w postępowaniu zainicjowanym odwołaniem od decyzji organu rentowego rozstrzyga jedynie kwestię jej prawidłowości. Nie działa w zastępstwie organu rentowego, a poczynione w postępowaniu odwoławczym ustalenia i oceny prawne zawsze służą dokonaniu weryfikacji zaskarżonej decyzji organu rentowego, do której odnosi się rozstrzygnięcie sądowe (por. wyrok SA w Krakowie z dnia 23 października 2012 r., III AUa 614/12, Legalis nr 733198).

Przedmiotem postępowania była ocena prawidłowości decyzji z dnia 3 marca 2015 r., nr (...)

Decyzją tą organ rentowy ponownie ustalił ubezpieczonej, domagającej się we wniosku z dnia 12 stycznia 2015 r. przyznania emerytury w powszechnym wieku emerytalnym, wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r. - w związku

z wejściem w życie z dniem 1 października 2013 r. przepisów ustawy z dnia 21 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 960). Przepis art. 2 tej ustawy stanowi, że w sprawach, w których organ rentowy ustalił kapitał początkowy z uwzględnieniem przepisów art. 174 ustawy w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, kapitał początkowy ustala się ponownie na wniosek osoby uprawnionej, a jeżeli osoba uprawniona nie wystąpi z takim wnioskiem - przy obliczaniu emerytury na zasadach określonych w art. 26 ustawy, jeżeli jest to korzystniejsze dla emeryta (ust. 1). Decyzję w sprawie ponownego ustalenia wysokości emerytury, z uwzględnieniem przeliczonego kapitału początkowego, organ rentowy wydaje w ciągu 60 dni od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (ust. 2).

Obliczając na nowo ubezpieczonej wysokość kapitału początkowego, organ rentowy do wyliczenia tej wartości przyjął podstawę wymiaru w kwocie 1.224,31 zł, ustaloną w decyzji z dnia 12 października 2004 r., tj. uwzględnił przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1986 r. do 31 grudnia 1995 r. i wskaźnik wysokości podstawy wymiaru na poziomie 100,28%. Wyliczając wysokość kapitału początkowego przyjął okres składkowy w wymiarze 24 lat, 10 miesięcy i 18 dni. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego ustalił na poziomie 87,97%. Organ rentowy przyjął, zgodnie z Komunikatem Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (M. P. Nr 12 poz. 173), że średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat wynosi 209 miesięcy. Kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniósł 136.470,73 zł.

Kwestionując tę decyzję ubezpieczona domagała się ponownego ustalenia wysokości kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r. przy przyjęciu średniego dalszego trwania życia wynoszącego 221 miesięcy, zgodnie z Komunikatem Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (M. P. Nr 12 poz. 173), gdyż- jak wskazała- prawo do emerytury nabyła w wieku 60 lat i 7 miesięcy.

Żądanie to nie było uzasadnione.

Jak stanowi przepis art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.), dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

W ust. 2 tego artykułu ustawodawca wskazał, że kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat.

Jednocześnie wiadomo, że wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (art. 173 ust. 3 powołanej ustawy).

Zgodnie z art. 174 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.), kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia

w życie ustawy: 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6; 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5 oraz 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2 (art. 174 ust. 2 powołanej ustawy).

Z treści art. 26 ust. 3 ustawy wynika, że średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach.

Corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” Prezes Głównego Urzędu Statystycznego. Co do zasady, tablice są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego.

Przepis art. 173 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS reguluje kwestie związane z ustaleniem kapitału początkowego na chwilę wejścia w życie ustawy. Problematyka ta dotyczy tzw. młodych ubezpieczonych, tj. urodzonych po 31 grudnia 1948 r., którzy przed 1 stycznia 1999 r. opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek. Kapitał początkowy stanowi odzwierciedlenie składek na ubezpieczenia społeczne odprowadzanych przed ich indywidualnym ewidencjonowaniem na koncie ubezpieczonego. Innymi słowy, chodzi o odtworzenie teoretycznej składki na ubezpieczenie, tak by wysokość emerytury wyliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalno- rentowej uwzględniała okresy ubezpieczenia danej osoby przed

1 stycznia 1999 r. Jak stanowi art. 173 ust. 2 powołanej wyżej ustawy, kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 ustawy emerytalno- rentowej dla osób w wieku 62 lat. Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień 1 stycznia 1999 r. (ust. 3), bez względu na datę złożenia wniosku w tej kwestii. Kapitał jest następnie ewidencjonowany na koncie ubezpieczonego i podlega waloryzacji („Emerytury i renty z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Emerytury pomostowe. Komentarz” pod red. B. Gudowskiej i K. Ślebzaka, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2013, str. 863, 864-865).

Kapitał początkowy ustalany jest dla osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r. za okresy składkowe i nieskładkowe, które przebyły przed 1 stycznia 1999 r. W tym celu ZUS oblicza najpierw tzw. emeryturę hipotetyczną na 1 stycznia 1999

r., a następnie uzyskaną wartość mnoży przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku 62 lat (według tablicy ogłoszonej w 1999 r.), tj. przez 209 miesięcy (zgodnie z Tablicą średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn, stanowiącą załącznik do Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 25 marca 1999 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet

i mężczyzn, M. P. z 1999 r. Nr 12, poz. 173, liczba miesięcy dalszego trwania życia dla osób w wieku 62 lat wynosi 209 miesięcy). Ustalając emeryturę hipotetyczną, każdy rok składkowy ZUS mnoży wskaźnikiem 1,3% podstawy wymiaru, a nieskładkowy po 0,7% tej podstawy. Podstawa wymiaru to wypadkowa zarobków i przeciętnych płac z wybranych lat przypadających przed 1999 r. oraz kwoty bazowej z II kwartału 1998 r., która wynosiła 1.220,89 zł.

W tym miejscu raz jeszcze podkreślić należy, że wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy. Przy ustalaniu wysokości kapitału organ rentowy przyjmuje identyczny dla wszystkich ubezpieczonych (kobiet i mężczyzn) wiek emerytalny 62 lat, wskazany w art. 173 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, nie zaś wiek przejścia na emeryturę i dla tego wieku (62 lat) średnie dalsze trwanie życia.

Faktyczny (rzeczywisty) wiek bierze natomiast pod uwagę tylko przy ustalaniu wysokości emerytury w myśl nowych zasad (art. 26 ustawy emerytalno-rentowej). Taki wiek nie ma zastosowania przy wyliczaniu wartości kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r.

Przepisy prawa z zakresu ubezpieczeń społecznych są przepisami bezwzględnie obowiązującymi, a zatem przy ich stosowaniu ani organ rentowy ani sąd nie mogą mieć na uwadze zasad współżycia społecznego; przepisy te muszą być bezwzględnie przestrzegane

w stosunku do wszystkich nawet, jeśli jawią się one osobie zainteresowanej jako subiektywnie niesprawiedliwe (por. wyrok SA w Krakowie z dnia 20 lutego 2013 r., III AUa 1167/12, Legalis nr 733341).

Sąd nie może zatem dokonywać innej interpretacji przepisu art. 173 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS niż ta, jaka wynika z jego dosłownego brzmienia.

Nie można było zatem uwzględnić żądania odwołującej i ustalić jej wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r. przy przyjęciu średniego dalszego trwania życia wynoszącego 221 miesięcy, zgodnie z Komunikatem Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999 r.

w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (M. P. Nr 12 poz. 173).

Taką wielkość średniego dalszego trwania życia organ rentowy przyjął wyliczając J. M. wysokość emerytury w powszechnym wieku emerytalnym, wynoszącym w jej przypadku 60 lat i 7 miesięcy (art. 24 ust. 1a pkt 8 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z FUS).

Wysokość emerytury z I filaru ustala się przez podzielenie kwoty składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury i zwaloryzowanego kapitału początkowego przez okres średniego dalszego trwania życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego (wyrażonego miesiącach).

Średnie dalsze trwanie życia to wielkość statyczna, która określa przeciętny okres, jaki zazwyczaj, statystycznie upływa od ustalenia prawa do emerytury do dnia śmierci ubezpieczonego. W gruncie rzeczy chodzi o ustalenie przewidywanego okresu pobierania przez daną osobę emerytury i tym samym równomiernego rozłożenia zgromadzonych składek i ewentualnie kapitału początkowego w ramach tego okresu. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone jest w miesiącach i ustalane wspólnie dla kobiet i mężczyzn. Okres ten wynika

z komunikatu prezesa GUS w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet

i mężczyzn, ogłaszanego corocznie w terminie do 31 marca. Ogłoszone w ten sposób tablice średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn mają zastosowanie od emerytur na przyszłość (przyznawanych od 1 kwietnia do 31 marca następnego roku). Im wskazany tam okres średniego dalszego trwania życia dla osoby w wieku ubezpieczonego

przechodzącego na emeryturę jest dłuższy, tym emerytura jest niższa. Oznacza to, że im później nastąpi przejście na emeryturę, tym większa będzie jej wysokość. Średnie dalsze trwanie życia ustala się: 1) na dzień osiągnięcia wieku emerytalnego, jeżeli wniosek o emeryturę został złożony w miesiącu osiągnięcia tego wieku lub przed miesiącem, w którym został osiągnięty wiek emerytalny; 2) na dzień złożenia wniosku o emeryturę, jeżeli wniosek złożono w miesiącach następujących po miesiącu, w którym został osiągnięty wiek emerytalny („Emerytury i renty z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Emerytury pomostowe. Komentarz” pod red. B. Gudowskiej i K. Ślebzaka, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2013, str. 286).

Rzeczywisty wiek przejścia na emeryturę uwzględnia się więc przy wyliczaniu wysokości tego świadczenia. W związku z tym, że z wnioskiem o emeryturę ubezpieczona wystąpiła do ZUS w dniu 12 stycznia 2015 r., w jej przypadku do ustalenia wielkości średniego dalszego trwania życia miała zastosowanie wielkość wynikająca z Tabeli za 2014 r. Zgodnie z załącznikiem do Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (M. P. z 2014 r. poz. 245), średnie dalsze trwanie życia kobiet i mężczyzn dla osób w wieku emerytalnym 60 lat i 7 miesięcy wynosi 251,30 miesięcy. Taką też wielkość przyjął organ rentowy wyliczając ubezpieczonej wysokość emerytury decyzją z dnia 3 marca 2015 r., (...).

Ustalając wartość kapitału początkowego, organ rentowy przyjął zaś, zgodnie z art. 173 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, średnie dalsze trwanie życia (209 miesięcy) dla osób w wieku 62 lat- jako wielkość stałą, taką samą dla wszystkich ubezpieczonych (kobiet i mężczyzn) ubiegających się o przyznanie emerytury, wyliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalno- rentowej, tj. z uwzględnieniem wysokości kapitału początkowego. Wartość tego kapitału ustala się na dzień 1 stycznia 1999 r., a do jego wyliczenie przyjmuje średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku 62 lat, zgodnie z Tablicą średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn, stanowiącą załącznik do Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 25 marca 1999 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (M. P. z 1999 r. Nr 12, poz. 173), tj. 209 miesięcy. Rzeczywisty zaś wiek i odpowiednią do tego wieku, wyrażoną w miesiącach, wielkość średniego dalszego trwania życia organ rentowy uwzględnia przy wyliczaniu emerytury.

W tym stanie rzeczy stwierdzić należało, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa, a organ rentowy nie dopuścił się żadnego błędu. W szczególności, w sposób prawidłowy zastosował obowiązujące przepisy, w tym art. 173 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach FUS, ponownie ustalając odwołującej wysokość kapitał początkowego na dzień- w związku z wejściem w życie z dniem 1 października 2013 r. przepisów ustawy z dnia 21 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 960).

Mając powyższe na uwadze, na mocy powołanych przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.